

Musiikista IC-98:n Aarremaat -taideanimaatioelokuvaan

Taiteilijaryhmä IC-98:n tilauksesta olen säveltänyt laulusekstetille (SSAATB) teoksen Aarremaat taiteilijaduon ohjaamaan uuteen 53-minuuttiseen ja samannimiseen taideanimaatioelokuvaan, joka on esillä 6.3.2022 asti Serlachius-museo Göstassa Mäntässä.

Säveltämäni lyhyet musiikkiaihelmat äänitti loisteliaasti Helsingissä Finnvox-studiossa Helsingin Kamarikuoron ammattimainen laulusekstetti: Tove Djupsjöbacka, Veera Kuusirati, Eira Karlson, Susanna Sippola, Martti Anttila ja Jussi Linnanmäki Nils Schweckendiekin johdolla.

Musiikkiaihelmat jakautuivat neljään kategoriaan: 1) päämusiikki 2) soolot säestyksen kera 3) spektrisoitumateriaalit ja dissonanttisemmat sointumateriaalit, jotka omaksuvat sekä harmonisen kuljetuksen, musiikillisen ambienssin, polyrytmisten tekstuuriin että julistavien sointuaksenttien tehtävän 4) puhekuoro-osuudet (tuuli-imitaatiot, puhekuorot ei-semanttisin tavuin, konsonanttitekstuurit), jotka luovat rajapintaa äänisuunnittelun suuntaan.

Valmiin sävellyksen olen koostanut digitaalisella äänityöasemalla modulaarisella sävellystekniikalla, eli aihelmia peräkkäin, limittäin ja päällekkäin jne. asettelemalla. Joissain kohdin kuullaan realistisesti kuutta laulajaa, toisissa moninkertainen määrä. Kestoltaan varsin laaja musiikki on väijäämättömästi etenevää, jylhää, veistosmaista ja tunnelmaltaan pääosin synkkää. Alkupuolella on pitkiä jaksoja, jotka kutsuvat kuulijaa astumaan sisään teokseen, kokemaan tilaa ja aistimaan diftongein laulettujen spektrisoitujen aikaansaamia valemelodioita, jotka jokainen kokee yksilöllisesti; risteilevät vokaaliliu'ut uovat revontulimaisesti häilyvän spektrihunnun laulettujen sävelten ylle.

Musiikissa ei ole, IC-98:n toiveen mukaan, annettu laulettavaksi semanttista tekstiä. Ratkaisuni oli laittaa kuoro laulamaan sommittelemiini ei-semanttisin vokaalein ja hitain diftongein, joiden aikaansaamalla formanttiliu'uilla on musiikkia, rytmittävä, värittävä ja mainittuja valemelodioita luova tehtävä.

Lisäksi sivutuotteena, tietyissä hetkin musiikkia, joissa olen asetellut eri vokaalein laulettavaa polyrytmistä sointutekstuuria ja konsonantein äänneltävää puhekuorotekstuuria päällekkäin, saattaa kuvitella kuulevansa kieltä, joka on ehkä ollut, tulee olemaan tai on olemassa jossain toisessa todellisuudessa.

Elokuvan ääniraita on Dolby Digital 5.1. Surround Sound -formaattissa ja kaiutinjärjestelmä on asennettu vastaavasti. Musiikki hyödyntääkin paljon eri elementtiensä sijoittelua kuulijan ympärille ja niiden liikettä kuulijan ympärillä. Minulle säveltäjänä äänen immersivisyys on tässä tapauksessa ollut yksi tasaveroinen ilmaisukeino melodian, vokaali-ilmaisun, harmonian, rytmin ja äänenvärien rinnalla. Suurkiitos äänisuunnittelija Toni Ilolle (Finnvox Cinepost), joka paitsi teki ääniraidan kaiken muun äänen ja vastasi kokonaisuudesta, niin myös toteutti studiossa musiikin tilallisen ulottuvuuden toiveideni mukaan!

Max Savikangas 2021
säveltäjä